

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0807 — 4-0887 — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ДЕФІЦИТ НА ПІВШОСТА БІЛІОНА

Вашингтон, 1. листопада. — Адміністрація Трумана виявила, що бюджетовий дефіцит в біжучому скарбовому році, який кінчиться 30. червня 1950 р., дійде до висоти п'яти з половиною біліонів доларів, хоч у січні теперішнього року передбачувалося тільки \$900,000,000 дефіциту. Можливу нову висоту дефіциту замічено під час ревізії книжок, яку звичайно переводиться після розпуску конгресу. Він спричинений надзвичайними видатками на закордонну політику й недостачею приходів. Звіт з перегляду книжок передбачує загальний видаток у теперішньому фінансовому році, у висоті \$43,500,000,000, отже на \$1,600,000,000 вищий ніж здавалося в січні. Приходи передбачені у висоті \$38,000,000,000, отже на \$3,000,000,000 менші ніж в січні. Це значить, що приходи будуть на 7% менші від сподіваних і це все робить різницю в бюджеті в сумі п'ять з половиною біліонів. Зменшення приходів приписують зменшенню цін, зменшенню приватних приходів і зменшенню зисків у підприємствах, а це впливає на зменшення податків.

АДМІРАЛ ШЕРМАН ГОЛОВОЮ МОРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

Віцеадмірал Форест П. Шерман призначений головою морських операцій на місці адмірала Луїса Е. Денфелда, як це оприлюднюють з Білого Дому. Шерман був у службі на водах Середземного моря в Європі, звідки його покликане несподівано до Вашингтону. Він приїхав літаком шість годин перед повною опівнічці про його призначення на високій пост. Підчас складання плянів для об'єднання всіх ділянок морської оборони він подав був головний начерк. Давніше він був летуном в морській службі. Він має 35 років життя, отже належить до наймолодших вищих офіцерів. Обіймаючи високе становище, Шерман сказав, що підчинені офіцери мусять бути прихильниками злук всіх трьох ділянок оборони. Передбачують, що теперішній заступник голови морських операцій, віцеадмірал Джан Д. Прайс, буде заступлений ким іншим тому, що він теж є противником злук боєвих сил в однім департаменті.

КОНВЕНЦІЯ К.І.О. ВИКІНУЛА ДВІ ЮНІ

Клівленд. — В другому дні річної конвенції Конгресу Індустріальних Організацій Перейшла ухвала, щоб усунути з членства в К.І.О. юнію електричних робітників і признати чартер іншої юнії, яка організуватиме таких робітників. Теперішній юній закидувано завжди, що вона має урядові зв'язки, які не повинні бути головні в управі. Негайно після того почалася дискусія над поправкою до статуту К.І.О., щоб не приймати в склад організації юнії з комуністичними й тоталітаристичними настановами. Пізніше конвенція рішила усунути з організації юнію фермерського вираду.

МОЖЛИВІСТЬ ПОКІНЧЕННЯ ВУЛЬГІЙНОГО СТРАЙКУ

Джан Л. Луїс, голова майнерської юнії, закликав комісію юнію політики на нараді до Шікаго в понеділок, 3

ТІЛЬКИ 8,200 ІМІГРАНТІВ У ЛИСТОПАДІ

Вашингтон, 1. листопада. — Хоч програма переселення 205,000 імігрантів з європейської скитальщини передбачувала прибуття по 16,000 нових імігрантів місячно, федеральна Комісія для Ді П'ї твердить, що в місяці листопада можна буде перевезти тільки 8,200 осіб з Європи до Злучених Держав.

Це стало необхідним завдяки постановам закону, в яких сказано, що 40 відсотків переміщених осіб мають походити з анексованих Соведами країн, головню з Балтійських держав, а дальших 30 відсотків мають бути фермерськими робітниками. Комісія приготувала в цій справі звіт для президента Трумана з пропозицією, щоб конгрес змінив постанови закону, інакше Злучені Держави не сповнять свого зобов'язання в справі перевозу скитальників з Європи. В теперішньому складі діпівт тільки 19 відсотків походить з Балтійських держав, отже не можна вибрати з них 40 відсотків. Щодо сільсько-господарських робітників, то між ними є тільки 20 відсотків фермерів, отже не можливе вибрати з них 30 відсотків. Не зважаючи на ті труднощі, як каже член комісії Гері Н. Розенфельд, 32 відсотків нових імігрантів поселено на фермах як фермерських робітників, а більше ніж 40 відсотків не є сільськогосподарськими фермерами й не походять з Балтійських держав. Труднощі в переселенні ще такі, що завірення на працю бувають сезонні, а коли імігрант приїде по сезону, він уже не може дістати праці.

СТЕЙТИ ПЕРЕВІРЮЮТЬ МОЖЛИВІСТЬ ПРИМІЩЕННЯ ІМІГРАНТІВ

Ст. Пол, Минн. — Яких 85 до 90 відсотків нових імігрантів достроюють себе до економічних відносин у Злучених Державах, а решта не може цього зробити, як це стверджено на конференції представників з десяти стейтів в справі розселення імігрантів. Речником такого погляду був представник Лютеранської Ради, який заступає думку допомогнути організації, що займаються перевозом нових імігрантів. Він пригадував, що побут скитальників у таборях впродовж 5-6 років причинився до зміни настрою людей і до зміни їхньої працездатності. Наслідок того такий, що спонзор, який підписав завірення праці, заводиться в наліж і з того поширюється невдоволення проти нових імігрантів. Д-р Джордж Гілл, голова переселенного комітету з Висконзину, зголосив такі проблеми в переселенні: 1. що зробити з імігрантами, які не намагаються до праці, на яку вони записалися; 2. що зробити з імігрантами, які приїждять просто через федеральну комісію, коли не дається знайти спонзорів; 3. потреба співпраці громад при розселенні нових імігрантів і при змаганні стати громадянами; 4. допомога для спонзорів, які підписали записання мешканців і праці, а не можуть опісля їх виконати. — Появилася пропозиція, щоб стейти втримували картотеку осіб, які підписали записання, а теж список агенцій, які дають працю для імігрантів.

може згодитися на покінчення страйку.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В ТЕКСАСІ

Боман, Тексас, 31. жовтня. — День 30-го жовтня 1949 став історичною подією в житті тексаських українців, бо того дня основано першу українську організацію в тім найбільшій стейті Злучених Держав — північному в окремому дописі до „Свободи“ інж. Михайло Тишовицький. В установчих зборах взяло участь понад 30 українців та створено „Українсько-Американський Клуб“ в Гюстоні, першим президентом якого обрано інж. Василь Корі. Подорожі зборів та інтереси інформації про українців в Тексас будуть подані в довшому дописі в одному з найближчих чисел цього щоденника. Треба згадати, що вже на цих установчих зборах першої української організації в Тексас ухвалено вислати привіт Четвертому Українському Конгресові у Вашингтоні, а на працю УККомітету відразу зібрано \$348.

4-ТИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ У ВАШИНГТОНІ ЦЕНТРОМ ЗАГАЛЬНОЇ УВАГИ

Нью Йорк, 2 листопада. З канцелярії Українського Конгресового Комітету стверджують, що Четвертий Конгрес Американських Українців, який відбудеться вже в найближчу суботу і неділю у Вашингтоні, став тепер центром уваги не тільки українського громадянства в

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ВАШИНГТОНІ

Підчас Четвертого Конгресу Американських Українців у Вашингтоні, в дні 5 і 6 листопада, буде відкрита спеціальна виставка українських мистців. Її зможуть оглянути не тільки учасники Конгресу, а й численні запрошені представники американського мистецького й журналістичного світу. Виставка обіймає твори українських мистців, які постанали в післявоєнний час на еміграції. Учасники тієї виставки сьогодні знаходяться в багатьох частинах світу: ЗДА, Канаді, Венесуелі, Аргентині, Німеччині, Франції, Австрії і ін. Більш як половина експонатів належить до тих, які минулого року прийшли до Америки заходом ЗУАДКомітету у Філадельфії для окремої виставки, яка, проте, з незалежності від Комітету причин не змогла відбутися.

На виставці у Вашингтоні будуть, між іншими, показані роботи О. Архипенка, морської краєвиди Ол. Грищенка, нашого визначного мистця з Парижу, твори якого має багато світових музеїв (Музей Барне-са в Філадельфії має 17 його малюнків), далі будуть малюнки Галини Мазепи, з яких деякі весною ц. р. були вистав-

(Докончення на стор. 4-й).

американських Українців привертає увагу теж відповідальних американських кол, як і подорожні закордонних представників, акредитованих у Вашингтоні.

ВІДГОМІН МУЧЕНИЦТВА УКРАЇНСЬКИХ ЄПІСКОПІВ

Нью Йорк, 2. листопада. — Агентство „Асошіейтед Прес“, а за ним великі американські щоденники з Нью Йорк Таймсом на чолі, передали сьогодні за повідомленням Ватиканської радіостанції з Риму вістку про мучеництво українських католицьких єпископів в советській каторзі на Сибірі та про советське переслідування релігії і церкви в Україні. В повідомленні пригадується насильна ліквідація Кремлем Української Католицької Церкви в 1945 році та про знущання над українським духовенством. П'ятьох єпископів — стверджується в повідомленні — засуджено на каторжні роботи та заслано на Сибір.

ТАЄМНИЦЯ ГРОЗУ МУСОЛІНІ

Медіоля, Італія, 2 листопада. — Один з місцевих католицьких священників заявив вчора, що в Італії є тільки чотири особи, які знають місце поховання творця італійського фашизму, Беніта Мусоліні. Проте, ці особи присягнули зобов'язанню до мовчання. Священник додав, що між цими, які знають цю таємницю, немає нікого з родини Мусоліні.

КОМУНІСТИ ПЕРЕБРАЛИ КОНТРОЛЬ ЦЕРКВИ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ

НОВИЙ ЗАКОН ПРО ПІДПОРЯДКОВАННЯ ЦЕРКВИ КОМУНІСТИЧНІЙ ВЛАДІ УВІЙШОВ В СИЛУ.

Прага, 2. листопада. — З вчорашнім днем в Чехословаччині увійшов в силу ухвалений нещодавно більшовицьким парламентом закон про повне підпорядкування церкви комуністичній цивільній владі. В той спосіб формально була б закінчена комуністична боротьба проти церкви, хоча вона увійшла тільки в нову стадію. Католицьке духовенство, не зважаючи на вимушену поліційним терором згоду єпископату на цей закон, продовжує свої протести проти нього та пасивний спротив його постановам. Новий закон перемінив церкву в комуністичну державну інституцію, вповні залежну від окремого міністерства, а всіх священників перемінив на державних урядників, зобов'язуючи їх складати присягу вірності комуністичній владі та комуністичному режимові, у залежності від уряду теж державною платнею. Новий закон, який тільки що увійшов в силу, постановляє: 1. Священники стають державними урядниками з державною платнею. За окремі заслуги для комуністичної держави їм призначаються окремі грошові нагороди, степенді і т.п.; 2. Держава перебрала адміністрацію всіх церков, церковного майна, церковних інституцій та всієї церковної власності; 3. Виконувати церковну службу і проповідувати дозволяється тільки тим священникам, що зложать присягу вірності комуністичному уряду; 4. Протягом найближчих трьох місяців всі церкви зобов'язані приготувати для уряду докладний інвентар свого майна, як теж передбачуваний бюджет своїх видатків; 5. Всі духовні семінарії стають державними школами та під державною контролею; 6. Кожне порушення цього закону каратиметься в'язницею і тюремною. Закон відноситься до всіх церков, але величезна більшість чехословацького населення є католицьким.

ФІНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ПРО БРЕХЛИВІСТЬ СОВЕТСЬКОЇ ПРЕСИ

Гельсінкі, 2 листопада. — Фінський прем'єр Карл Фегергольм виступив вчора на конгресі соціал-демократичної партії з обвинуваченням, що советська преса повинна свої брехні і при допомозі такої ж заборіжання фінської комуністичної п'ятої колони намагаться підкорити собі цю країну. Проте він твердить, що в останніх місяцях фінському уряду пощастило: закінчити комуністичне опанування поліції, привернути громадянські вольності і права, закінчити комуністичний терор серед робітників та не допустити комуністів до ключових позицій в робітничих професійних спілках.

БРИТАНСЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ДО ПРОПОЗИЦІЇ ЦІН ГОФМАНА

Лондон, 2 листопада. — Пол Гофман, американський адміністратор базованої на пляні Маршала програми європейської співпраці, видивнував вчора домагаючись повної інтеграції господарств західно-європейських країн, вважаючи це головною передумовою успішної боротьби проти постійних криз. Відповідаючи на це домагання, британський канцлер скрпбніцї, Сер Стаффорд Кріпс, видивнував застереження, що Британія може на це погодитися тільки під кутом своїх зобов'язань до країн камонвелту.

БРИТАНСЬКА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА ЮГОСЛАВІ

Лондон, 2 листопада. — Тут продовжуються британсько-югославські торговельні переговори, що мали б допомогти Югославі в боротьбі проти советської блокади. З поінформованих джерел заявляють, що закінчення переговорів та підписання договору дещо відтається, бо Югославія тепер намагається дістати від Британії, що більш кредити, ніж це початково пропонувано.

УРАН В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ НІМЕЧЧИНІ

Гоф, Німеччина, 2 листопада. — Німецький інженер д-р Альберт Куммер повідомив про знахідку слідів важливого для продукції атомової енергії урану в горах Фіхтель в американській зоні, недалеко советсько-чеського кордону.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакції не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА" Р. О. Вок 348, JERSEY CITY 3, N. J.

СЛОВА І ДІЛА

З нагоди Листопадових Років по наших громадах в цьому році, як і в усіх попередніх, знову пролунають великі слова, повні патріотичного змісту та великих приречень, що "душу-тіло ми положим" та що ми нічого не пожаємо і цілком певно "ту червону калину підіймемо" і "нашу славу Україну розвеселемо". Знову стоятимемо перед портретами великих мужів нашої історії та прикрітимемо, що докладемо всіх зусиль для успішного завершення початого в Листопаді 31 років тому великого діла визволення України та наших "братів-українців з московських кайданів".

Це на словах. А як маєтись справа на ділах?

Якщо б ми поглянули сьогодні в каси наших центральних Конгресового і Допомогового Комітетів, ми захнулися б тої лицемірності наших власних слів. Спитаємо себе, скільки кожний і кожна з нас жертвували на народні цілі в цю рішальну хвилину нашої історії, що ми казали, а що зробили для української справи, і навряд чи буде між нами багато таких, що не почервонали б перед своєю власною совістю. Якби наші збірні діла відповідали нашим збірним словам і запевненням бодай в малій пропорції, як інакше, як ліпше виглядала б тоді й ціла українська справа!

Ми не думаємо тут наводити подробиці фактів, аналізувати причини і переконувати. Фактом є, що каси Українського Конгресового Комітету і ЗУАДКомітету порожні. Фактом є, що ці Комітети виконують величезну працю для добра українського народу і української справи та в інтересі Америки. Фактом є, що ця праця диває на своїх раменах відносно малий гурт людей, тоді як інші, крім великих слів великої сили, нічим іншим до цієї праці не прилучуються. Фактом є, що серед нашого громадянства є багато сиромудрих одиниць, які своє "патріотичне" посланництво додають у вишукуванні "причин", щоби ними прикрити свою інертність, якщо не шкідливість в громадських справах. Теж фактом є, що наш громадський загаль є дуже щедрий на слова, але не дуже запалюється, як треба самому принести будь-яку жертву.

В останніх днях з Конгресового і Допомогового Комітетів повідомили, що їхні фонди вже майже цілком вичерпані. Оба Комітети, що вже виконали таку величезну роботу та які мінімальними засобами здійснюють найбільш сміливі плани, що приносять найбільшу честь цій нації громаді і викликають подив

серед чужинців, стоять перед загрозливою проблемою, що в недалекий майбутній...

Ще не хочеться сказати цього фатального слова, що чорною плямою ганьби було б записане в історії американських українців. Але його може сказати катастрофальна дійсність. Ми залюбки говоримо про минулу жертвенність, забуваючи, що кінець діло хвалить. В цьому випадку ми повторюємо свій найбільший історичний гріх, бо не спроможні завершити діла.

Проте, ми не думаємо ще більше переконувати наш загаль в потребі збільшеної жертвенності та її нагальності. Хто ще досі в цьому не переконався, той не має права називати себе громадянином. Кого свіжа кров українських борців за волю не переконує, що їм треба допомогти, кого не переконують терпіння і загроза повної загибелі ще десятків тисяч українських скитальців в Європі, до кого не промовляє кров і слюзи, до того не промовить жадне слово. Тих слів і закликів наші Комітети вже видали стільки, що вони зрушили б камінь, а не то людське серце. А наш загаль справді як та гора, що застогнала і вродила миш.

В справі жертвенності хотілося б промовити до нашого загалу ще дещо іншими словами. І якщо положення не по-

ЯК РЯТУВАТИ БІЗНЕС?

Ми вже писали в попередній статті, що в Злучених Державах заважається перехід капіталістичної господарки у "лейбористичну". Відомий американський економіст і головний противник соціалізму, Джон Дейвенпорт, згоджується, що від депресії 1932 року у Злучених Державах заобсервовується напрям, який біжить паралельно з розвитком соціалізму в Англії та в західній Європі. Започаткував його т. зв. Нью Діл, а продовжує Труманів Фер Діл, що і творить програму для американського Велфер Стейт (допомогова держава). — Опоненти цього напрямку говорять, що він у продовженні веде до соціалізму; Велфер Стейт веде до тоталізму. Дейвенпорт пригадує, що величезна комбінація капіталізму і праці, відома як американська індустріяльна промисловість, змінила життєві обставини на землі. Це створило новий рід суспільства з новими критеріями та новими надіями. Це два рази врятувало західну культуру на полях бою. Це піднесло життєвий стандарт людини до висот, про які передше й не мріялося.

правитись, їх таки доведеться сказати. Аби майбутній історик їх записав як в причту всім нещадним людям. Аби причини такої неволі не шукали в "обставинах", але серед нас самих.

Листопадів святкування дають добру нагоду поправити це катастрофальне положення. Американський нарід складає біліони доларів на рятують цілком чужих людей. Чи ж би наш загаль був справді аж до такої міри байдужий, щоб не зложив найкращіші фонди на рятують своїх рідних українських братів? Чи ж би тоді, як Америка творить та жертвенно виконує найбільш великодушні плани для рятують незаможних ще більшешим країн, ми мали б пожаліти своїх жертв на оборону та на рятують нашої рідної України, що вже три десятиріччя корчиться в конвульсіях большевицької неволі?

Заклики наших Конгресового і Допомогового Комітетів до збільшеної і негальної нашої жертвенності є заклинами тих мільйонів наших рідних братів і сестер, що гинуть. Як-що ми тих закликів не послухаємо та не заговоримо діла, тоді справді готує промовити камінь, проклинаючи людей, що не мали людського серця. В ці Листопадові Роки ми більше ніж будь-коли повинні пам'ятати, що не слів, але діл наших і нашої жертвенності потребує поневолені Україна та її знедолений люд!

Сьогодні американська промисловість у тіні держави, в непевності свого майбутнього, зайнята політичною боротьбою з власними робітниками. Її атакують і б'ють з уваги на небезпеку комунізму та депресії.

Дейвенпорт розглядає питання Велфер Стейт — і головне з погляду права і моралі. Він ставить питання: чи Велфер Стейт є справедливим жаданням "панем ет цірцензес"? А якщо це справедливий бажання виникає зі соціального розвою, то чи можна йому зарадити без того, щоб увести в державу автократію. На його думку така розв'язка існує і вона в руках самих бізнесменів.

Г. Т. Робінзон, директор Родіського Інституту в Колумбійському Університеті сказав: Існує нагла потреба філософської реконструкції та відновлення на зразок філософії французьких енциклопедистів, авторів Деклярації Незалежності, Вірджінського Закону Праці чи на зразок французької Деклярації Прав Людини та Громадянина. Усі ті ментальні осяги були продук-

Москва готується до війни

Хто має вуха, щоб слухати, нехай чує: щодня з усіх опанованих Москвою радіостанцій висідають бойові марші, воєнні пісні, воєнні промови та злонамірені інформації проти західних великодержав і зокрема проти Злучених Держав Америки. Нові висланні з Москви та з інших підсовєтських країн під назвою "Правда про Америку" мають показати підданним Сталіна Америку як країну неволі, голоду, як державу, що готується до нападу на "батьківщину робітників і селян цілого світу" — СССР. В підсовєтських країнах улаштуються судові процеси проти злочинців "американських агентів" (навіть комуністів), і ці то люди "признаються", що вони ніби діяли з доручення "американських капіталістів та імперіалістів".

Москва відкрито називає Америку "ворогом" і відповідно до цього мобілізує свої сили. Соєтський уряд звертає особливу увагу на своє військо й його виховання до війни. Причому, висланні з Москви вбивають у голови воєнків соєтської армії потребу абсолютного, сліпого послуху наказам і "наказ начальника для підлеглого є законом", — повторює соєтська пропаганда.

Треба прагдати, що трибунали західних великодержав тяжко судять ще й досі тих воєнків німецької армії, які виконували співпрацю та подібна співпраця дасть найкраще задоволення наших теперішніх потреб". У Злучених Державах права людини охоплюють право на життя, право на свободу та право бути щасливим (погода до щастя). Ці три різні роди прав зображують духове право (погода до щастя), політичне право (свобода) та економічне право (життя). На ці три підставових американських прав Дейвенпорт розглядає домагання Велфер Стейт-у.

Перш за все він оприлюднює роль держави. Правда, держави призначено заповнювати існування всіх цих трьох прав людини, але її головним завданням є зберігати політичні права. В духовій діяльності, наприклад, звертаємось до держави, щоб збувала та поширювала школи, але напрям навчання і розв'язку наукових проблем дають люди науки. Це саме в мистецтві, в культурі, тощо. Це саме повинно бути в діяльності економії. Дейвенпорт віддає тут головний голос бізнесменам, які ще не пробудились зі сну, але перед якими великі завдання винести на правильний шлях не лише американську господарку, але й світову.

(Довіщення на стор. 3-ті)

ли нелюдські накази своїх начальників за Другої світової війни.

Запоморочування на рідних мас пропагандою і їх застрашування має одну ціль: зробити з людей безвольних автоматів, як знаряддя політики соєтського уряду. Цим большевицька система дуже безпечна для всіх своїх ближніх і дальших сусідів. Москва хоча викликає в підлеглих їй масах недовіру і непевність до зовнішнього світу, як до чогось пекельно ворожого, підступного і "ненішого". Відрізані від чужого світу люди під комуністичною диктатурою живуть у фантастичній уяві про життя в чужих країнах. До речі: ця нароком утворена ізоляція і пропаганда має свою традицію в царській Росії. Російський царський уряд в 19 віці давав вказівки органам своєї преси, щоб писали про голод і нещастя в країнах Західної Європи на те, щоб відвернути увагу людності царської держави від злиднів у власній країні.

В соєтській пресі багато пишеться про "американську агресію" та "американський імперіалізм". Комуністична преса в Америці веде в цім дусі свою пропаганду. Натомість соєтську Москву комуністи вибілюють як лагідне ягнятко, що хоче миру і спокою.

Ми поставимо питання: що зробила б Москва в 1945 році, коли б перша мада в руках атомової бомби? Чи Сталін ждав би, поки американці зроблять собі атомові бомби? Навпевне ні! Москва, не оголошуючи війни, негально була б збомбардувала центр "капіталістичних держав", щоб зломити спротив і примусити їх до капітуляції.

Знаючи політику московського уряду, відомий англійський політик Кінг-Голд писав недавно, що "Західні великі держави могли б ще 1945 року зробити третю світову війну непомітною і треба було загрозити Сталінові атомовою бомбою".

Тепер пізно вже мріяти про те, що могло б бути, коли б було зроблено так, як не зроблено... Але історія свідчить, що народи дорожко платять не раз за недостатню прозорливість своїх провідників. Те, що большевицькій Москві дано час для виготовлення найстрашнішої зброї — атомової бомби, тяжко помститись на всім людстві.

В своїх споминах про Другу світову війну Вінстон Черчил називає її "не необхідною". Цим він хоче сказати, що до цієї війни можна б було не допустити. І Черчил дійсно дає факти, як нерозуміння планів Гітлера на Заході дало змогу "фюрерові" озброїти Німеччину і почати війну. Тепер за улегшення Сталінові зброєння є теж немало винних. 1945 року соєтську армію і державу можна було легко зліквідувати. Тепер це буде коштувати мільйонів жертв і руїни цілих країн і народів.

С. К.

небезпечних звірів. Кожний переділ був строго ізолюваний двома стінами від інших, а задня стіна була без вікон. Вхід до переділу замикали грубі залізні ґрати і на них ще й важкі залізні двері. І в ґратах, і в дверях був малий отвір, через який подавали ариштантам їжу. Кожна така клітка, призначена на одну особу, мала здовж поперечної стіни лавку, на якій можна було сидіти і спати. Під стелею була закратована лампочка. Коли залізні двері були відчинені, то до клітки доходило світло від коридора, що йшов вздовж вагону поперек віконця

(Продовження на стор. 4-ті).

ЧИСТКА В К. І. О.

Виглядає, що приходить кінець комуністичним впливам теж і в Конгресі Індустріальних Організацій (КІО), по Американській Федерації Праці (АФП) другий найбільший робітничий юнії. Загально відоме, якими великими панамі почували себе комуністи в КІО, особливо в часі воєнної спілки Злучених Держав з Совєтами. Відоме теж, скільки шкоди вони нанесли країні й американському робітничому рухові, намагаючись зробити його знаряддям Кремля. До цього треба додати ще й таку допомогу, яку давали комуністичні "боси" КІО Сталінові, завідаючи американську робітничу організацію до Світової Трейд-Юніїної Федерації, що служила Москві та комуністичній інфільтрації в світі, а не робітничій солідарності і поліпшенню долі світового робітництва.

Що таке діялось, завинив багато в першу чергу Джам Л. Луїс, що залився до комуністів, щоб при їх допомозі здійснити мрію свого життя і стати на чолі цілого робітничого руху в Америці. Але вивуватий теж і Філіп Морей, теперішній президент КІО. Цей останній, по правді, не є ніяким симпатиком комуністів, але задовго потурав їм та йшов з ними на різні опортуністичні компроміси, щоб таким чином втриматись при владі. Його угодовство могло таки згодом довести цілу організацію до такого стану, що вона стала б — через свої комуністичні відділи — загрозою країні, коли б ця опинилась, наприклад, у війні з Москвою. На щастя відношення американського загалу до комуністів змінилось до такої міри, що вже по цілій країні зачали приглядатись ближче комуністичній п'ятій колонії. Щойно та радикальна зміна у відношенні до комуністів як зрадників країни заставила теж і Морей, як президента КІО, перевести генеральну чистку в цій юнії. Конвенція КІО, яка відбувається тепер в Клівленді, є заочаткуванням цієї радикальної чистки, яка може закінчитись тим, що з КІО викинуть уже на самій конвенції кілька юніїв, а решту по конвенції. Цій конвенції запропоновано теж змінити статуту в тому напрямі, що комуніст чи який інший тоталітарист не зможе бути урядником КІО та що ексекютивна рада буде в праві більшості двох третіх голосів позбавити членства такі юнії, яких політика змагає до цілей, що їх здійснює Комуністична партія, або фашистський, чи який інший тоталітарний рух.

З настроїв цьогорічної конвенції КІО можна припускати, що запропоновані зміни статуту перейдуть подавляючою більшістю голосів. Уже урвався терпечі навіть і багатьом лівим, що досі завжди попірали комуністів та йшли з ними в одному ряді. Причиною цієї зміни в настроях лівих елементів має бути спротив проти цієї нахабніших приказів Москви. Іншими словами є це бунт проти кремлівської диктатури в американському робітничому русі.

Проте не треба забувати, що ці юнії, які готові тепер опинитись поза межами КІО, будуть далі під диктатом комуністів. Між ними є такі, які мають особливе значення з огляду на красу оборону. Що буде з ними, важко передбачити. Та добре, що хоч переведено поділ та що наступило гостре відмежування американського робітничого руху від комуністів і тих, що йдуть за ними. Як знаємо, американці не мають нахилу до "чисток", але як уже зачнуть щось чистити, то чистять основно. Мабуть так буде тепер і з комуністами та комунізуєчими.

Д-р Іван Німчук.

ЗІ ЛЬОВОА НА ЛУБЯНКУ

1)

Я попрощався з усіми мешканцями камери і за хвилину мене викликали з речами. Я зійшов по сходах на долину і мене впровадили знову до невеличкої кімнати - канцелярії, тої самої, де мене основно зривували перед вкиненням до камери ч. 5. Тепер, у приналежності двох старшин НКВД, з яких один був начальником тюрми, а другий моїм конвоїром, у мене перевів знову докладну ревізію третій енкаведист. Ще в камері сховав я заздалегідь на всякий випадок у рубіях при кишені маляринки невеличку голку і в другому місці маленьку шпильку, а в рубіях штанів дрібне-

сенький кусочок олівця (без дерев'яної оправки). При ревізії знайшли в мене два куски правдивого олівця, що їх я врятував першим разом, але те, що я сховав у рубіях, залишилося при мені. Командант тюрми, передаючи конвоїрові велику жовту коперту, сказав до мене, що в ній є мої папери-документи, а також годинник. Я зрозумів, що мене перекидають до якоїсь іншої тюрми, але що мене поведуть аж у Москву, я не подумав. Командант передав ту залюковану коперту старшині-конвоїрові і коли я поревізію знову убрався, мене впровадили на в'язничне по-

двіря.

На невеличкому подвір'ї стояло звичайне вантажне авто з широкою, некрітою платформою, на середині якої лежало велике гумове колесо. Я вдарявся на платформу і сів на колесо. Поруч мене опинилися три молоді сторожі-енкаведисти, озброєні в кріси і револьвери, а старшина з жовтою копертою в руках, в товаристві ще одного, молодшого, сів коло шофера. Отже мене везло б енкаведистів.

Авто рушило з подвір'я і попрямувало вулицею Льва Саліги вгору, в сторону головного двірця. Це означало, що мене поведуть кудись даліше залізницею. По дорозі мусіли ми затриматись напроти політехніки, бо вулицю в тому місці затарасувало друге вантажне авто, заповнене пропагандивною літературою, що її роздавали два чи три агітатори, що проходили та студентам, які виходили з брами політехніки і топились біля того

авта. Наше авто було так близько того другого, що я сягнув рукою, і один з агітаторів пхнув мені газету "Червоний Штандарт" та ще якусь летючку в польський мові. Але один з моїх конвоїрів незаметним рухом руки ту літературу від мене забрав.

Як тільки ми віхали в ту людську гущу, в якій ледве чи хто зорієнтувався, що це везуть арештанта, я подумав, чи не заризукувати б і не скопити в ту юрбу. Але де запоручка, що та юрба мене між собою сховає, або дозволить утекти? Риск був великий, тим більше, що я мав би проти себе певних шістьох озброєних енкаведистів і трьох агітаторів з другого авто, не кажучи вже про агентів, що були, можливо, серед юрби. Та за квилу наше авто пробило собі серед людської маси дорогу і рушило далі.

Ми віхали кідькадесять кроків, як з будинку академічної гімназії вийшов мій добре

знайомий учитель М. Легким кивком голови я його поздоровив, він мені так само відповів, і я був певний, що він повідомить моїх приятелів, які були одночасно і його приятелями, що він бачив, як мене вивозили. Тим часом повороті з Москви, 19 місяців пізніше, я ствердив з сумом, що проф. М., мабуть з перебільшеного страху, не згадав про мій вивіз з Львова ніколи ні одним словом. Як швидко люди піддавалися панічності страху, що його пошпирили доклали себе большевиками, і як зразу ж "приспосовувались" до нових обставин!

Наше авто, не доїжджаючи до головного двірця, скрутило ліворуч поміж магазинами Народної Торгівлі, Маслосоюз і інших торговельних фірм до розгалужених тут бічних залізничних рейок. Саме в цьому закутку минало нас вантажне авто Маслосоюз, якому поміж іншими робітниками побачив я і робітника-

односельчанина, гарного, ідейного хлопця-сироту, що його я перед роком стягнув з села і примістив на працю у Львові. Не зважаючи на мій заріст, він мене пізнав і вклонився, нащо я відповів тільки кивком голови. Він єдиний не побоявся потім оповідати про мій вивіз своїм і моїм знайомим.

Коли скінчився той блок магазинів, наше авто спинилось. Під охороною п'ятих сторожів я попрямував далі через яку десятку рейок поміж безчисленними вантажними вагонами, аж нарешті ми опинились перед якимсь дивним поїздом. Той поїзд стояв відокремлено, його вагони мали маленькі, заслонені віконця. Коли я вийшов за своїм провідником до середини вагону, я побачив, що це вагон-тюрма, де келіями були строги відокремлені від себе, вузькі переділи-клітки. Виглядало зовсім так, якби в таких клітках мали перевозити диких,

ЯК РЯТУВАТИ БИЗНЕС?

(Довіщення зі стор. 2-го)

Правда, він "закликає" теж працівників, щоб принесли до економічних проблем ту саму інтелігенцію та ту саму добру волю, яких вимагається від працевлаштувачів, щоб приносили до соціальних проблем. Він дораджує економічне забезпечення, яке є гідне працівника-члена американського демократичного суспільства, бо покровительський погляд, що підприємств є відповідальний за щастя та допомогу працівникам, відноситься може до феодального типу суспільства, а не до демократичного. У співвідношенні працівника і працевлаштувача повинна пробиватися людяність, щоб робітники не робили службою машини та розуміли теж його ідеї. Загруднення робітника — це продаж праці і ця продаж повинна відбуватися в колективний спосіб. Вкінці працівник повинен партиципувати в призначенні бізнесу.

Дейвенпорт говорить, що для мрійників демократії було все яким, що держава — це радше конче, надаючи добро, ніж пожадане, незв'язане добро. Народження щастя в індивідуумах, які діють у своєму приватному засягу відносно інтересу та морального осуду. Це була віра будівників американської держави аж до зросту корпоративності. Тепер бізнесове суспільство має показати, що корпоративна акція, що є приватною, може досягти цей результат. Права людини можуть бути збережені в корпоративних руках, як були збережені в індивідуальних. Згаданий у попередній статті проф. Сліттер вважає перехід американської господарки від "бізнесу" до "праці" закорисний для суспільства. Але він заявляє, що було б кра-

М. БОРИК, ЧЛЕН 406 ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗУ, КАНДИДУЄ.

Активний американський українець, Михайло Борик, років 45, бізнесмен з Оліфанту, кандидує в листопадових виборах у повіті Лакавана з рамені Республіканської партії на начальника табулі (Рікордер оф дідс). Кандидат належить до багатьох українських організацій і заслугоє вповні на те, щоб його при виборах щиро поперти.

рами є урядники інших корпорацій і т. зв. капіталісти, люди, що мають великі вклади капіталу і ними не орудують. Розв'язку соціальних проблем можуть принести бізнесмени, але в них мусить бути добра воля прислухатися до потреб суспільства. Якщо бізнес зуміє переконати суспільство, що в нього добра воля знаходити розв'язки соціальних проблем, він дістане послух суспільства. Суспільство остане лейбористичне, але бізнес візьме інтелектуальну ініціативу, яку втратив. Існує небезпека, що суспільство перетвориться у таке, в якому бізнес не має голосу. Заложить від бізнесу, чи він включиться до нового соціального положення і зложить свою контрибуцію у рішальному бігу історії.

Ось дві різні думки двох американських економістів в тій самій справі і з цим самим застереженням: рятувати бізнес. Котра з них дістане послух у бізнесменів покаже дальший соціальний розвій Злучених Держав.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати "Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Листа: ч. 17

Відділ:	Жертва:	Відділ:	Жертва:
Український Комітет в Кор-		130 Коваленко Іван	2.00
тіс Вей, Мд.	\$ 5.00	130 Малюк Петро	2.00
Михайло Ребрик, старший	3.00	130 Серединський Іван	2.00
Петришин Онуфрій	2.00	130 Тинецький Олександр	2.00
Олександр Вишнівський	2.00	130 Кравець Миколан	2.00
Оксана Терешук	2.00	130 Середюк Микола	1.00
Микола Парашак, передпл.	2.00	170 Павло Савка	5.00
Василь Ратич	2.00	170 Ротислав Ратич	1.00
Микола Іванів, передпл.	1.25	173 Chalus Nicholas	2.00
George Didenko, передпл.	1.00	194 Черник Микола	2.00
Стефан Сегер, передпл.	1.00	204 Walter Wodink	2.00
Д-р Т. Витанович	1.00	219 Анастасія Водмар	10.00
Ф. Губович, передпл.	1.00	238 Гузалик Михайло	2.00
Антін Кондратенко, передпл.	1.00	238 Богдан Флонт	2.00
Юзеф Крук	1.00	238 Павло Чучман	2.00
6 Андрій Бовк	2.00	270 Іван Мач	2.00
6 Іван Максимів	2.00	275 Ілія Шудлак	2.00
14 М. П. Отрок	3.00	288 St. Dimitri Lodge	5.00
14 Філіпч Олександр	2.00	312 Анна Вілецька	2.00
21 Теодор Євчик	3.00	381 Данило Захарів	2.00
25 В. Авраменко	2.00	381 Бартоло Стефан	3.00
44 Антін Бодич	2.00	384 Анна Вєблер	3.00
69 Микола Шур	2.00	371 Павло Атрочин	2.00
130 Гринчак Леон	2.00	432 Peter Charlo	2.20
130 Сеньковський Теодор	2.00	432 Роман Жаровський	2.00
130 Коваль Михайло	2.00	432 Тимчук П.	1.00
		458 Гичар Василь	2.00
		464 С. Г.	1.00
		473 Володимир Домарадський	2.00

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

НЕЦЕНЗУРОВАНІ ВІСТІ 3-ПІД СОВЕТІВ

Бостон. — Тутешній щоденник "Крісччен Сайенс Монітор" містить низку статей свого берлінського кореспондента Едмунда Стівенса, під спільним заг. "Диз із Роши" ("Ось Росія"). Редакція заповіла таких статей 40, а докищо помістила шість. Стівенс перебував упродовж десяти років як кореспондент згаданої газети в Москві. Знаючи російську мову, він мав чотирьох порозуміти з місцевими людьми, на скільки це взагалі було можливе. Та коли почалася в СРСР постійна протиамериканська кампанія, положення американців у СРСР стало нестерпним до тієї міри, що навіть американські діти не могли зустрічатися з дітьми росіян, бо російські діти стали прозивати американських "американцями" з виразом погорди. Дім Стівенса був під постійним доглядом енкаведистів (тепер "МВД"), а так само стежила тайна поліція кожного члена родини на вулиці, в трамваєвих возах а навіть і в автах. Коли в Нью-Йорку арештовано советського шпига Губічева, нагічка на Стівенса, як і на інших чужин-

ців, головна американців зроста. Тоді кореспондентів не оставалося ніщо інше, як виїхати з негостинної країни. Тепер він посилає свої кореспонденції з Берліну, описуючи в кожній окремій різнороді — нецензуровані — картини з побуту в СРСР.

(Політичне платне огол.)

(Політичне платне огол.)

УВАГА! — НЬО ЙОРН І ОКОЛИЦЯ!

Братство св. Володимира

відділ 130 Українського Народного Союзу

— дас: —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

до яких буде пригравати знаменита музика п. СНИГУРА.

В НЕДІЛЮ, 13. ЛИСТОПАДА 1949

В ШКІЛЬНИЙ АВДИТОРІЇ СВ. ЮРА

217-219 East 6th Street, New York City

Вступ лише 75¢

Управа.

УВАГА! — БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМПІТЕТ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В БРУКЛІНІ

— влаштує: —

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

З НАГОДИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ І 75-ЛІТТЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В НЕДІЛЮ, 13. ЛИСТОПАДА 1949

в салі Українського Національного Дому, 216-218 Гренд Стріт.

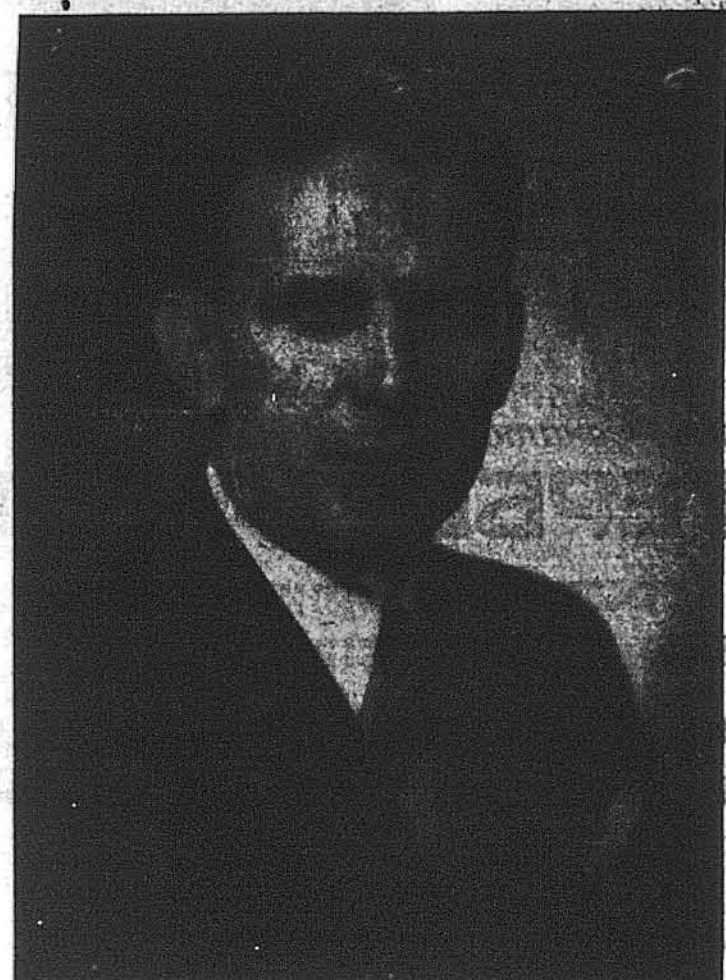
В академії візьмуть участь: Лев Рейнарівич, баритон-соліст Львівської Опери, нагороджений на телевізійному конкурсі в Нью Йорку; Проф В. Щенк, відомий скрипач-соліст; Гали Хамула, ліричний сопран; Лідія Осичук, піаністка; Лідія Крушельницька, рецитаторка, д-р Ярослав Падок, член Головного Відділу Наукового Товариства, як промовець, та відомий Хор Української Мелодії при Українській Католицькій Церкві Св. Духа в Брукліні під управою проф. Остана Улицького.

Запрошується на цю Святочну Академію усе українське громадянство Брукліна, Нью Йорку й цілої близької та дальшої околиці. Дбайливо складена, високо-мистецька програма академії та голосні імена її виконавців запевнюють крім патріотичних також нещоденні мистецькі переживання.

Академія розпочнеться в годині 5:30 вечером. Додаток з Н. Н. собором ВМТ з 14 ауд. до Веффорд Ев. в Брукліні. Українське Громадянство! Віддайте пошану двом великим подіям української історії своєю участю в Бруклінському Святі.

ГОЛОСУВАННЯМ ПІДТРИМАЙМО

Програму Доброго Уряду!

ALFRED E. DRISCOLL
GOVERNOR OF NEW JERSEY

Усі наші українські надбання є якраз доказом цього справедливого демократичного правління, що має таке всебічне застосування при урядуванні Говернора Дріскола.

Отже голосуючи на Говернора Дріскола, Ви голосуєте за добрим та справедливим урядом. Ви голосуєте також за дуже близьким приятелем Сенатора Сідга, відомого великого приятеля українців, яким є також і Говернор Дріскол.

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КОМПІТЕТ СЕНАТУ НЬО ДЖЕРЗІ

Басароб Михайло, Галичак Дмитро, Дембінський Стефан, Дорошенко Гринько, Касків Теодосій, Лесків Миколан, Ярема Володимир, Стрілець Петро, Гавчук Михайло, Воробель Іван, Лисюк Калина, Штогрин Іван, Вайс Анна, Настюк Анна, Труш Осип, Романішин Іван, о. Профета Володимир, Кухарський Джеймс, Рудий Тома, Кузьма Василь, Отрок Михайло, Рогач Євген, Кучкуда Василь, Гінда Михайло

УВАГА! ВІЛНІС-БЕРРІ І ОКОЛИЦЯ!

МОЛОДЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

— влаштує: —

БЕНКЕТ І БАЛЬ

в честь Діючого Головного Предсідника У.Н.С.

В СУБОТУ, 12. ЛИСТОПАДА 1949

В ШКІЛЬНИЙ АВДИТОРІЇ СС. ПЕТРА І ПАВЛА

633 N. River Street, Wilkes-Barre, Pa.

Початок у годині 6:30 ввечір.

Вступ \$2.75

В програму входять: Пошир Школи Танцюристів під управою п. Степана Парашака; солістка п-на Ірина Терещенко з Алентаві; акордіон соло Л. Марцінуке; гуморист Володимир Гамілка. — Промовляти будуть: Дмитро Галичак, гол. секретар У. Н. С.; о. Володимир Ільковський з Едвардсвіл; і Григорій Герман, діючий гол. предсідник У. Н. Союзу. — По бенкеті БАЛЬ.

Це є третій з черги річний бенкет Молоді У.Н.С. Згідно з прийнятим заходом, дохід з бенкету призначений на добродійні цілі. Союзовці! Молодь УНС кличе до Вас: Приходіть на бенкет і скріпіть наші сили та додайте охоти до праці!

УВАГА! — ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ТА ДРУЖНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, які містяться при громаді,

— влаштується: —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949

(SUNDAY, NOVEMBER 6, 1949)

ПРОГРАМА СВЯТА: В годині 11:30 перед полуднем ПАНАХИДА за полегших наших героїв. У годині 6:30 СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ на церковній галі під ч. 824 Adeline St., Trenton, N. J.

Святочний Реферат виголосить новоприбувший громадянин Іванко ЯКІВ ОФРІК.

Просимо всіх українців, місцевих і позаміських, без різниці релігійних переконань прийти на це свято. — Вступ вільний для всіх.

УВАГА! — БРУКЛИН І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ 21. ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК В БРУКЛІНІ

буде поставлена драма з народного життя на 4 дії

І. Я. Луцка (Роман Сурмач)

„МАТИ“

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949

(SUNDAY, NOVEMBER 6, 1949)

В УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ДОМІ

216-218 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Початок у год. 5:30 ввечір. — Вступ 75 центів від особи.

Участь у цій драмі беруть кращі місцеві сили під режисурою Павла Слободана. Союз Українок щиро запрошує всіх прийти і подивитися на цю гарну виставу, а по виставі ВЕСЕЛА ТОВАРИСЬКА ЗАВАВА. Комітет.

НЬОАРН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВИТЕРСЬКА ГРОМАДА В НЬОАРКУ, Н. ДЖ.

— влаштує: —

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949

в годині 3-тій пополудні

В УКРАЇНСЬКІЙ СІЧОВИЙ САЛІ, 508 — 18th AVE., Ньюарк, Н. Дж.

Програма складається зі святочних промов, декламацій, сольових і хоральних пісень під орудою проф. Ю. Кириченка. На це Національне Свято запрошуємо українське громадянство. — Вступ при касі. Комітет.

УВАГА! ВАРШИНГТОН І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ ІНІЦІАТИВНОГО КОМПІТЕТУ ПРАВОСЛАВНИХ УКРАЇНЦІВ У ВАШИНГТОНІ для місцевих і позаміських православних українців та учасників Конгресу УКК

— буде відслужена: —

В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949

в годині 9-тій рано

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА

В ЦЕРКВІ ПРИ 1317 G STR. NORTHWEST.

Службу Божу відправить о. д-р Володимир Левинський в асисті о. архидіакона Віталія Цоваленка. Запрошуємо всіх православних українців Вашингтону й околиці та учасників Конгресу УКК на це торжество.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ВАШИНГТОНІ.

(Докінчення зі стор. 1-ої)

лені в венесуельському Національному Музеї в Каракасі, красиви Василя Кричевського, перед війною ректора Київської Академії Мистецтв, малюнки М. Дмитренка, Я. Гніздовського, С. Борачка і ін. мистців, що минулого року були на виставці в Німецькому Національному Музеї в Мюнхені, малюнки Миколи Азовського, М. Бутовича, С. Гордіньського, П. Андрусева, М. Неділка і інших творців сьогочасного українського мистецтва. Буде це виставка наскрізь новітня своїм духом й одночасно українська своїм характером.

Конгресовий Комітет доручив технічне оформлення цієї виставки мистцеві С. Гордіньському, який має в цій ділянці

багатий досвід з подібних вистав у Львові, Парижі і Мюнхені.

ВІДІЛ У. Н. СОЮЗУ У ВЕСТ-ВАРВІК ІНШОЄ ДОПОМОГУ В ПЕРЕСЕЛЕНЦІЙ АКЦІ

Відділ У. Н. Союзу ч. 246 у Вест-Варвік, Р. Ай., заініціював громадські збори, на яких вирішено дати всю можливу допомогу громаді в переселенчій акції ЗУАДКомітету. Досі громада вже прийняла 6 родин нових імігрантів і не вважаючи на місцеві труднощі з мешканцями і працею, рішено прийняти дальших 8 нових імігрантів та вповні ними заопікуватися. Треба додати, що ціла місцева українська громада складається тільки з 15 родин.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО НА ЛІСТОПАДА

Бруклін. — Стараннями громади при церкві св. Миколая в Брукліні, Савт, відбулося

ЗІ ЛЬВОВА НА ЛЮБЯНКУ

(Продовження зі стор. 2-гої)

— єдині віконця у вагоні. Ті віконця мали полотняні занавіси, що їх наша охорона відслонувала тоді, коли поїзд був поза більшими станціями. Коротко: наш поїзд-мариво був одною з відмін т.зв. століпінки, що ними від часів царського міністра Століпінна перевозили в'язнів на дальні віддалі. Большевики ці поїзди-в'язниці, як і всю тюремну систему в СССР, „відосконалили”, згідно з вимогами свого твердого, жорстоко-нелюдського режиму.

За своїм конвоїром я пройшов майже весь вагон і бачив праворуч кільканадцять заграбованих порожніх кліток. Шойно в одній з кінцевих кліток я побачив у ґратах в'язнів в мене запали очі та заросле обличчя, і мені здавалося, що це був або кол. посох УНДО і редактор католицького тижневика „Мета” у Львові Володимир Кузьмович, або згаданий вже польський соціалістичний діяч Бронислав Скаляк.

Від сусідньої клітки розсу-

нули ґрати і вихали мене до середини та знову засунули ґрати, а за ними замкнули ще й залізні двері. Я опинився наче живий у могилі. Почування страшенне, несамовите! Думки тиснули роєм до голови, в якій шуміло так, що я був раз-один пригломшений, то знову ніби в гарячці. На один момент мене щось здригнуло в горлі і короткий спазматичний плач потряс усією моєю істотою. А потім у страшній розпущі я став молитися. Боже, як я тоді молюся! Перед очима стали мені українські брацї на турецьких галерах, такі ж нещасні, як і я, і я молюся гаряче їх молитвою:

— Ісусе Христе, що перетерпів такі страшні муки, помилуй мене!

— Мати Божа, що так важко страждала під хрестом Свого Сина, рятуй мене, рятуй нас усіх!

Ця коротка молитва, що

плала з глибини моєї душі, принесла мені деяку полегшу. Я трохи успокоївся і став на слухувати.

За якийсь час я почув рух у коридорі. Десь розсунулись залізні ґрати і зараз потім знову засунулись, а за ними й залізні двері. Очевидно—привезли нову жертву і вкинули до клітки. А за хвилину отворили залізні двері в моїй клітці і я відстав через ґрати світло з коридору, що продира-

лось несміливо через віконце з занавісами. Від того моменту вартував енкаведист ходив рівномірним кроком по коридорі і споглядав мовчки на кожну клітку, чи пак на її мешканця за ґратами.

Що якийсь час чув я — як поодинокі клітки відчинялись і замикались — знав, що їх заповняли дальшими в'язнями. Серед крайнього напруження нервів провів я так п'ятницю і суботу. Коли в суботу по полудні рух у моїй вагоні припинився зовсім, я зрозумів, що всі клітки в ньому були вже заповнені. Зате я почув, як менш-більш що півгодини важке авто заїздило безпосередньо перед наш поїзд-мариво, з чого я зробив висновок, що енкаведисти за одну добу приготували для своїх транспортів дорогу вже безпосередньо до самого поїзду та вивантажували в'язнів до

вагонів просто з авто. Рух того авто чув я цілу ніч з суботи на неділю.

(Кінець буде).

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляється членів відділу 240 в Істон, Мериленд, що дотеперішній секретар відділу п. Басюк виїхав до Філадельфії, а тому вибрано іншого, секретаря, а саме: п. Григорія Добуша, якого адреса є: с/о John M. Shwaninger, Golbort County, Trooper, Md. Починаючи від 1. листопада, проситься посылати членські вкладки вже на адресу п. Добуша.

УВАГА!

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Новоприбуваючі українські імігранти безпечуться в Товаристві „Дністер”, відділ 430 Союзу, зорганізованими новими імігрантами. Там знайдете поміч і пораду у Ваших нових життєвих справах. Зголошуйтеся особисто, або писемно, на адресу: „Дністер” Society, Branch 430 of Ukrainian National Ass'n, 2209 Aspen St., Philadelphia 30, Pa. — Р. Дяків, предс.; О. Бакай, секр.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.), N. Y. C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острів до довгочасної недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Розділює жінку лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружних дозволів. — Офісний години: Понеділок від 10 рано до 7 вечір. В неділю від 11 рано до 1 монодні.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую
ДОСВІДЧЕНОГО КРАВЦЯ
при мужських і дамських
убраннях.
Mrs. W. BRYL
107 E. Main St., Ramsey, N. J.
ХОМЯК ОКСАНА пошукує пуйка
КОЗАКА МИКОЛУ і дитяча КО-
ВАЛЬЧУКА ІВАНА з села Вере-
шани, пов. Кременець, та сусіда
МАЦЮКА МИКОЛУ. Я знаходжуся
тепер в Америці. Моя адреса:
ХОМЯК ОКСАНА
с/о Mrs. H. M. Crawford
117 E. Springettsburg, York, Pa.

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ
ІВАН СІРЧИНСКИЙ
2928 Poplar St., Philadelphia, Pa.
Tel. ST. 2-7602

З нагоди 30-річного істинування
мого інтересу знизую ціну на 10
процентів на всі ювілейські това-
ри, як: зарученні перстені для
дівчат, шлюбні обручки, годинни-
ки і вську срібну столову посуду.
Український Трибунал для му-
жчин і жінок. Всі товари гаран-
тую. — Українці, пам'ятайте на
ключ: СВІТЛО ДО СВОГО!

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам в \$150
ціні так низькій як
ОВСЛУГА НАМІКРАЦІА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th St., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

УВАГА! АМСТЕРДАМ І ОКОЛИЦЯ!

В 31. РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
—: відбудеться :—
В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949
В ЗАЛІ ЛИТОВСЬКОГО КЛЮБУ, 17 LIBERTY ST.
в годині 5. пополудні
СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ
на який запрошуємо всіх українців як з Амстердаму так
і з дооклицьких місцевостей. Програма концерту до на-
буття при вступі на залю. Вступ за добровільними дат-
ками. Святоковий Комітет.

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЖИДАЧІВ І СПОРТОВИЙ
КЛУБ „УКРАЇНА”
—: влаштовують :—
ПЕРШИЙ РІЧНИЙ
ОСІННИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 5. ЛИСТОПАДА 1949
В LENOX HALL, 256 E. 2nd Street, NEW YORK CITY.
Дохід на скитальців.
Вступ 75¢. Першорядна оркестра. Початок 7:30 вечір.

КНИЖКИ

ВЖЕ появилася збірка поезій М. С. Чарторийського „ІНТЕР-АРМА” (Підчас війни). Наклад обмежений. Замовлення шліть на адресу:
N. SEBOR,
1170 Sherman Ave., Bronx 56, N. Y.
(Вшліть в листі \$1 (одні) а ве-
гайно отримаєте книжку!).

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИПРОДАЖ

ЦЕН КУПОН BARTON \$3.02
14 K GOLD PLATED FILIGREE
BALL PEN
Передше продавалось по \$5.00

Висланим пен-
ним 16 к. золо-
том перо і лап-
цюшок на ключі.
Виложене бли-
скучими криста-
лами в люксоу-
сному подарунко-
вому пуделочку.
\$1.98

Після 3 роки без наповнювання.
Не посилайте грошей. Пішліть
купон — заплатять при доставі.
Вдвоє гарантуємо.
Прому вислати мені негайно —
одно перо за \$1.98 два пера
за \$2.98. Замовлюючи два пера
заощаджуєте \$1.00.

Ім'я _____
Адреса _____
Посилайте до: VALWORTH CO.,
84 E. 42 St., Brooklyn 3, N. Y.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похороном
В БРОК, БРОКЛІН, NEW
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MEtrose 5-6577

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ
„САМОПОМІЧ”, Відділ у Філадельфії
—: влаштує :—

В СУБОТУ, 5. ЛИСТОПАДА 1949 ОСІННІ ВЕЧЕРНИЦІ

на які запрошувє цілу Українську Громаду Філадельфії
та околиці. — Початок у год. 7-й вечір.
Салю: ST. VLADIMIR'S AUDITORIUM,
1938-40 Germantown Avenue, Philadelphia, Pa.
Оркестра: „УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ” в Філадельфії.
Багатий буфет. Вступ \$1.20

УВАГА! — ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ПРАВ. ПАРАФІЯ І ДОПОМОГОВИЙ
КОМІТЕТ ЗЛУЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВУНСАКЕТ
—: уладжує свято :—

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД В НЕДІЛЮ, 6. ЛИСТОПАДА 1949

Зараз по С.В. Вояків буде відправлена панакхда за поляглих
борців. — В годині 3-тій відбудеться концерт в галі паріфальній
з дуже багатю програмою. Реферат виголосить пр. Іван Костю-
шок, один з новоприбулих скитальників.
До участі запрошувє Тов. Запорозька Січ, Тов. ім. Івана Фран-
ка, Сестрицтво, Союз Українок і всі молоді клуби всіх грома-
д для доброї волі помогти народній справі. Рівнож запрошувємо грома-
дин з Менвіл, Потакет, Сентрал Фолс, Веллс Фолс, Провіденс,
Кромптон, Верник, Р. Ай., яких щиро повітаємо. — Вступ вільний
для всіх. Комітет.

(Політичне платне огол.)

The Family Next Door ...

by Post Day

"I'll 'phone your office you won't be in"

In life's minor emergencies there's hardly a day passes that the telephone isn't "worth its weight in gold" to the Family Next Door. Its value is constantly increasing, too. In New Jersey alone, you can call—or be called from—an additional 283,000 residence and business

telephones which have been in-
stalled in the past three years.

To keep telephone service at its best, there are more than 22,000 telephone men and women at work in the "New Jersey Bell" organization. Most of them are local people, living in the communities they serve. Many of them are neighbors you already know. — Because of their interest in community activities.

NEW JERSEY BELL
TELEPHONE COMPANY

(Політичне платне огол.)

ПОМОЖІТЬ СОБІ І ВАШІЙ КРАЇНІ МАТИ КРАЩИЙ УРЯД

Виберіть Сенатором

ГЕРБЕРТА Г. ЛІМАНА

РОБІТНИКИ І БІЗНЕСМЕНИ
СТЕЙТУ НЬО ЙОРК, ПРОБУДІТЬСЯ.

Ваше щастя, Ваше добро і
Ваша будучність є загрожені

як Ви не будете голосувати в цих виборах на
відповідного чоловіка. — Не дайте себе звести
пустими, підступними і безмістовними заявами.

Ви не пам'ятаєте великі досягнення Герберта Г. Лімана як губернатора стейту Нью Йорк
від 1933 до 1942 р. і як Генерального Директора УНРРА.

Пого прогресивне, людське і конструктивне законодавство є предметом гордості населення
стейту Нью Йорк. Пого рекорд як оборонця гноблених народів і спасителя мільйонів голод-
них дітей, жінок і чоловіків в знищеній Європі є добре знаний цілому світові.
Пого ім'я є символом гуманності, чесності і діловості.

Герберт Г. Ліман бореться за

- Поширення СОЦІАЛЬНОЇ ЗАБЕЗПЕКИ
- Скасування акту Тефт-Гартлі
- МІНІМАЛЬНУ ПЛАТНЮ
- ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА для всіх.

- Ліберальний законопроект в справі ДІ ІІ.
- Поліпшення НАРОДНОГО ЗДОРОВ'Я
- Ефективну програму СВІТОГО МИРУ

Взиваємо Вас, Ваших приятелів і Вашу Родину голосувати на Вашого дійсного приятеля
ГЕРБЕРТА Г. ЛІМЕНА

INDEPENDENT CITIZENS COMMITTEE
for the Election of Herbert H. Lehman
for United States Senator

НОВИЙ ЧЛЕН ДИРЕКЦІЇ НЬО ДЖЕРЗІ БЕЛ ТЕЛЕФОНУ

Гвілер МкМілен

Оноді підприємство Нью
Джерзі Бел Компані вибрало
членом дирекції Гвілера
МкМілена, з Говвел, Н. Дж.
Ця людина знала в цілому
краю, як редактор, письмен-
ник і доповідач про природні
ресурси й земельне господар-
ство. Він був головним редак-
тором газети „Форм Джернал”
і Патфайндер”. Він є теж ди-
ректором торговельної палати
стейту Нью Джерзі і корпора-
ції Фарм Джернал. Належить
до ексекютивної ради Хлопя-
чих Скавтів Америки, а теж є
тростісом університету Рут-
герс і Товариства Американсь-
ких Підприємців. Між книж-
ками, яких МкМілен є автором,
звісні між ін.: „Гарячка Фар-
мерування” (Ди Фармінг Фі-
вер), „Забагато Фармерів” і
„Нові багатства землі”.